

YAĞMA SUÇUNUN HUKUKİ İLİŞKİYE DAYANAN ALACAĞI TAHSİL AMACIYLA İŞLENMESİ

(Crime Of Looting In Order To Collect Debt That Is Based On Legal Relation)

Dr. Mehmet GÜNAY¹

ÖZ

Alacaklının, borç ilişkisinden kaynaklanan alacağını tahsil amacıyla borçlunun şahsına veya malvarlığına karşı zor kullanma fiilleri yasaklanmış ve bu fiillerin gerçekleştirilmesi cezai yaptırıma bağlanmıştır. Bu kapsamda alacaklının, borç ilişkisinden doğan ve borçlu tarafından kendiliğinden ifa edilmeyen alacağını dava açmak ya da icra organına başvurmak yerine borçluya karşı cebir veya tehdit kullanmak suretiyle tahsil etmesi, 5237 sayılı TCK'da yağma suçunun “daha az cezayı gerektiren hali” olarak kabul edilmiştir. TCK'nın 150/1. fıkrasında yağma suçu ile ilgili olarak “Kişinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla tehdit veya cebir kullanması halinde, ancak tehdit veya kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.” şeklinde düzenleme yapılmıştır. Bu bağlamda hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla mağdura/borçluya karşı cebir veya tehdit kullanan faile/alacaklıya, yağma suçuna oranla daha az ceza öngörülen yaralama veya tehdit suçundan ceza verilecektir. Diğer bir ifadeyle yağma suçunun hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenmesi halinde fail yağma suçundan değil yaralama veya tehdit suçundan sorumlu olacaktır. Çalışmamızda, TCK'nın 150/1. maddesinde yer alan yağma suçunun hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenmesi konusu, uygulamada karşılaşılan sorunlar ile bu sorunlara doktrin ve Yargıtay'ın bakış açısı da dikkate alınarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler : Yağma, hukuki ilişki, alacak hakkı, alacağın tahsil, daha az cezayı gerektiren hal, cebir, tehdit.

ABSTRACT

It is forbidden to use force against debtor's assets and individuality in order to collect debt arising from contractual legal relations. Criminal punishment are envisaged for the same kind of actions. In this framework, in the system of Turkish Penal Code no:5237, instead of

¹ Sakarya Cumhuriyet Savcısı, m_mgunay@hotmail.com.

applying to courts or execution offices, usage of force against debtor's individuality in order to ensure debt payments that are derived from legal obligations is construed as reason of leniency in criminal judicial system for crime of looting and requires lesser punishments. 150/1. paragraph of Turkish Penal Code states that in relation with looting, "If an individual uses force or threaten debtor in order to get debt payments arising from legal relation, only applicable articles to this situation will be that of crime of threat and crime of causing willfull bodily harm. A person who commit looting under this circumstances will be punished for crimes that are threat and causing bodily harm which require lesser punishment. In other words, if looting is committed in order to get contractual debt payments, culprit will be punished for the crimes of threat and causing bodily harm.

In this study, crime of looting in order to get debt payments that is stated Turkish Penal Code article 150/1 is dealt with and problems that stem from legal practice will be tried to solve from the perspective of doctrin and Court of Cassation.

Key Words: Looting, legal relation, claim, collect debt, circumstances require lesser punishments, using force, threat .

GİRİŞ

Borç ilişkisi, insanların toplumda birbirleriyle kurdukları hukuki ilişkilerden bir tanesidir. Taraflar arasında kurulan bu ilişki, borçlu sıfatına sahip olan tarafın, edimini alacaklı sıfatına sahip olan tarafa karşı kendiliğinden ve zamanında yerine getirmesiyle sona erer. Ancak borçlu, borç ilişkisinin konusunu oluşturan edimini her zaman kendiliğinden ve zamanında yerine getirmeyebilir. Böyle bir durumda modern hukuk sistemlerinde olduğu gibi hukukumuzda da alacaklıya, alacağına dava veya icra organları vasıtasıyla tahsil etme imkânı tanınmıştır. Bunun yanında alacaklının borç ilişkisinden kaynaklanan alacağını tahsil amacıyla borçlunun şahsına veya malvarlığına karşı zor kullanma fiilleri yasaklanmış ve bu fiillerin gerçekleştirilmesi cezai yaptırıma bağlanmıştır.

Alacaklının, borç ilişkisinden doğan ve borçlu tarafından ifa edilmeden alacağını dava açmak veya icra organına başvurmak yerine borçluya karşı zor kullanmak suretiyle tahsili fiili, 765 sayılı eski TCK'nın 308. maddesinde "*kendiliğinden hak alma*" kenar başlığı altında suç olarak düzenlenmişti. 5237 sayılı TCK'da ise, 765 sayılı eski TCK'nın aksine "*kendiliğinden hak alma*" suçuna bağımsız bir suç türü olarak yer verilmemiştir. Bunun yerine 5237 sayılı TCK'da hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla borçluya karşı zor kullanılması suretiyle yağma suçunun işlen-

mesi “daha az cezayı gerektiren hal” olarak kabul edilmiştir.

Yağma suçu ile ilgili olarak 5237 sayılı TCK’nın 150/1. fıkrasında “*Kişinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla tehdit veya cebir kullanması halinde, ancak tehdit veya kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.*” şeklinde düzenleme yapılmıştır. Bu bağlamda hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla mağdura/borçluya karşı cebir veya tehdit kullanan faile/alacaklıya yağma suçuna oranla daha az ceza öngörülen yaralama veya tehdit suçundan ceza verilecektir. Diğer bir ifadeyle, yağma suçunun hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenmesi halinde fail yağma suçundan değil eylemin niteliğine göre yaralama veya tehdit suçundan sorumlu olacaktır. Görüldüğü üzere, TCK’nın 150/1. maddesiyle alacağını alamamanın kendisinde meydana getirdiği etki ile mağdura karşı cebir veya tehdit uygulayan fail lehine bir tür haksız tahrik hükmü getirilmiştir.

TCK’nın 150/1. maddesi bir ceza kanunu hükmü olmasına rağmen borç ilişkisi, alacak hakkı, alacağın tahsili gibi özel hukuka ilişkin kurum ve kavramları içermesi nedeniyle ceza hukuku yanında özel hukuk alanıyla da bağlantılıdır. Dolayısıyla yağma suçunun hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla işlendiğinin kabulü ve faile daha az cezayı öngören maddenin uygulanabilmesi için özel hukuk alanına ilişkin bu kurum ve kavramların da bilinmesi gereklidir.

Çalışmamızda, TCK’nın 150/1. maddesinde yer alan yağma suçunun hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenmesi konusu, uygulamada karşılaşılan sorunlar ile bu sorunlara doktrin ve Yargıtay’ın bakış açısı da dikkate alınarak incelenecektir. Bu kapsamda ilk olarak alacak hakkı ve hukuki ilişki kavramlarına teorik olarak değinilecek, daha sonra yağma suçunun hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlendiğinin kabulü şartları ayrıntılı olarak ele alınacaktır. Son olarak maddenin kanun sistematigi açısından değerlendirilmesi yapılacak ve faile verilecek cezanın belirlenmesi hususu üzerinde durulacaktır.

A. ALACAK HAKKI VE HUKUKİ İLİŞKİ KAVRAMLARI

1. Alacak Hakkı Kavramı

Alacak hakkı, alacaklı sıfatına sahip bir kimseye salt borçlu sıfatına sahip bir kimseden belirli bir davranışta bulunmasını isteme yetkisi veren bir haktır. Alacaklı, sahip olduğu alacak hakkı kapsamında borçludan bir şeyin verilmesini, yerine getirilmesini, yapılmasını veya yapılmamasını isteyebilir².

2 **Dural**, Mustafa, **Sarı** , Suat, Türk Özel Hukuku, Temel Kavramlar ve Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri, C.I., İstanbul, 2010, s.136.

Alacak hakkının nitelik itibariyle aynı hakkın tam karşısında yer alması nedeniyle alacaklının, borçlunun şahsı veya alacak hakkı konusu eşya üzerinde doğrudan doğruya bir hâkimiyeti yoktur³. Çünkü borçlar hukukunda borç ilişkisinin taraflarını oluşturan alacaklı ile borçlu arasında eşitlik ve irade özgürlüğü ilkeleri geçerlidir. Borçlu da alacaklı gibi borç ilişkisinin tarafıdır ve alacaklının sahip olduğu kişilik hakkına ve irade özgürlüğüne sahiptir. Örneğin borçlu bir eşyanın verilmesine ilişkin edimini yerine getirmediği takdirde alacaklı borçlunun şahsı üzerinde doğrudan doğruya bir müdahalede bulunamaz ve onun şahsını zorlayarak edimini yerine getirmesini isteyemez. Alacaklı sadece edimin yerine getirilmesini isteyebilir ve borçlunun bu isteme uymaması halinde edimin konusu eşyayı veya edimin yerine geçecek bir miktar parayı ancak dava ve cebri icra yoluyla zorla elde edebilir⁴.

Alacak hakkı, sadece borçluya karşı ileri sürülebildiği ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülemediği için nisbi hak niteliğindedir. Bu nedenle alacak hakkı sadece borçlu tarafından ihlal edilebilir. Borç ilişkisinin dışında kalan üçüncü kişilerin alacak hakkını ihlal etmesi söz konusu olmaz⁵.

Alacak hakkının sayısı ve içeriği belirli tür ve konularla sınırlı değildir. Alacak hakkının sınırlı sayıda olmaması, bu hakkı aynı haklardan ayıran en önemli özelliktir. Sözleşme özgürlüğü çerçevesinde taraflar kanunda öngörülmemiş olsun veya olmasın alacak doğurucu her türlü sözleşmeyi tesis edebilirler⁶.

Alacak hakkının borçlu açısından görünümünü oluşturan borcun, üç temel kaynağı vardır. Sözleşme, haksız fiil ve sebepsiz zenginleşmeden ibaret olan bu kaynaklar Borçlar Kanunu'nun genel hükümler kısmında düzenlenmiştir. Bu üç temel kaynağın yanında aile hukukundan doğan nafaka borcu(MK.m.364), vekâletsiz iş görmeden doğan borç(MK.m.410) gibi kaynaklar da bulunmaktadır. Borcun kaynağının farklılık arz etmesi, içeriği ve niteliği yönünden bir farklılık oluşturmaz. Burada önemli olan alacak hakkının doğmuş olması ve borçlunun da bu alacak hakkına uygun davranarak edimini yerine getirmesidir⁷.

Borç ilişkisinden doğan borç ve alacak, kural olarak para ile ölçülebilen ekonomik bir değer taşır. Bu nedenle alacak hakkı malvarlığına ilişkin bir haktır ve malvarlığının aktifinde yer alır. Alacak hakkının mutlaka para

3 Serozan, Rona. Nisbi Hakların Güçlendirilmesi. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 2011, S.40.1-4, s. 459-460.

4 Eren, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.1, Ankara, 1998, s.48-49.

5 Resioğlu, Safa, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul, 2005, s.30; Eren, s.51; Dural/Sarı, s.137.

6 Kılıçoğlu, Ahmet M., Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2009, s.20; Eren, s.53;

7 Dural/Sarı, s.137; Resioğlu, 43.

olması zorunlu değildir. Para ile ölçülebilen ekonomik değeri olan başka herhangi bir edim de alacak hakkının konusunu oluşturabilir. Diğer taraftan borç ilişkisinin konusunu ekonomik değeri olmayan bir edimde oluşturabilir. Bir mektubun veya bir hatırası olan fotoğrafın verilmesi ya da gürlü yapılmaması gibi edimler ekonomik değeri olmayan edimlere örnek olarak gösterilebilir⁸.

2. Hukuki İlişki(Borç İlişkisi) Kavramı

Geniş anlamda hukuki ilişki, hukuk düzeni tarafından korunan, geçerli kabul edilen, hukuki sonuç doğuran ve hukuka uygun ilişkileri ifade eder. Diğer bir ifadeyle, hukukun inceleme alanına girebilen, dava konusu edilebilen hukukun sonuç bağladığı her türlü ilişki hukuki ilişki niteliğindedir⁹. Borç ilişkisi de insanların toplumda birbirleriyle kurdukları hukuki ilişkilerden bir tanesidir. Taraflar arasında kurulan bu ilişki, borçlu sıfatına sahip olan tarafın, edimini alacaklı sıfatına sahip olan tarafa karşı kendiliğinden ve zamanında yerine getirmesiyle sona erer. Görüldüğü üzere borç ilişkisiyle taraflar arasında belli bir davranışta bulunmayı yükümlü kılan hukuki bir bağ kurulmuş olur¹⁰.

B. SUÇUN BİR HUKUKİ İLİŞKİYE DAYANAN ALACAĞI TAHSİL AMACIYLA İŞLENDİĞİNİN KABULÜ İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR

1. Bir Alacak Hakkının Bulunması

TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanabilmesi için ilk olarak failin, tehdit veya cebir uyguladığı mağdurdan bir alacak hakkının bulunması gereklidir. Fail, sahip olduğu bu alacak hakkı kapsamında alacağını tahsil edebilmek için mağdura(borçluya) cebir veya tehdit uygulamış olmalıdır. Örneğin satım sözleşmesine konu bir eşyanın, bedeli ödenmesine rağmen mülkiyetinin alıcıya devredilmemesi halinde alıcının satıcıya karşı alacak hakkı doğar. Alıcı satıcıya yani mağdura karşı cebir veya tehdit fiilini gerçekleştirerek bahse konu eşyanın mülkiyetini devralırsa bu durumda fail hakkında TCK'nın 150/1. maddesi uygulanabilecektir. Aksi durumda yani failin mağdurdan bir alacak hakkı olmamasına rağmen mağdura cebir veya tehdit uygulayarak bir eşyanın mülkiyetinin devrini sağlaması halinde fail hakkında fiilin niteliğine göre TCK'nın 148 ve 149. maddelerinde düzenlenen basit veya nitelikli yağma hükümleri uygulanacaktır¹¹.

Alacak hakkı sahibi olan fail, cebir veya tehdit fiilini sadece borçluya

8 Eren, s.48-49;

9 Özer, Veli Özer, Kanbur, Mehmet Nihat, Doğan, Koray, Bacaksız, Pınar, Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler,(8.bası) 2015, s.603.

10 Kılıçoğlu, s.26-27.

11 Eker, Hüseyin, Yağma Suçları, Ankara, 2014, s.188.

karşı gerçekleştirilmelidir. Borçlu dışında üçüncü bir kişiye karşı alacağı tahsil amacıyla cebir veya tehdit fiili uygulaması halinde alacak hakkının nispi hak niteliği gereği, fail daha az cezayı gerektiren TCK'nın 150/1. maddesinden faydalanamayacaktır. *Örneğin borçlu yerine borçla bir ilgisi bulunmayan borçlunun annesine veya babasına ya da bir akrabasına karşı cebir veya tehdit kullanılması durumunda fail hakkında TCK'nın 150/1. maddesi uygulanamayacaktır*¹².

Cebir veya tehdide maruz kalan mağdurun, alacak hakkını doğuran hukuki ilişkinin borçlu sıfatıyla tarafı olması zorunludur. Bu zorunluluğun istisnalarından bir tanesi borcun naklidir. *Üçüncü bir kişinin borçlu ile iç üstlenme sözleşmesi(BK.m.195) ya da alacaklı ile dış üstlenme sözleşmesi(-BK.m.196) yaparak alacak hakkının borçlu açısından görünümü oluşturulan borcu üstlenmesi mümkündür. Borcun üstlenilmesiyle de üçüncü kişi borç ilişkisinin tarafı olur ve alacak hakkını ihlal ettiği takdirde kendisine karşı cebir veya tehdit uygulayan fail hakkında daha az cezayı gerektiren madde hükümleri uygulanabilir. Diğer istisna ise alacak hakkı konusu eşyaya zilyet olan vekile veya hizmetçiye karşı eylemin gerçekleştirilmesidir. Failin, borçlunun vekiline veya hizmetçisine karşı cebir veya tehdit uygulayarak bu kişilerin zilyetliğindeki alacak hakkı konusu eşyayı alması halinde, fail hakkında daha az cezayı gerektiren madde hükümleri uygulanabilecektir*¹³. Buna karşın borçlunun mülkiyeti altında bulunan, ancak meşru bir gerekçe ile üçüncü bir kişinin tasarrufunda bulunan eşyanın cebir veya tehdit uygulayarak alınması durumunda TCK'nın 150/1. maddesi hükmü uygulama alanı bulamayacaktır¹⁴. Örneğin alacak hakkı konusu eşyanın, borçlu tarafından üçüncü bir kişiye kiralanması ve alacaklının kira ilişkisi kapsamında eşyayı elinde bulunduran üçüncü kişi kiracıya karşı cebir veya tehdit uygulayarak eşyayı alması halinde fail, korumadan faydalanamayacaktır.

Mağdura karşı cebir veya tehdit kullanan failin alacaklı sıfatına sahip olması gereklidir. Diğer bir ifadeyle alacaklı olmayan failin, borçlu olan mağdura karşı gerçekleştirdiği *cebir veya tehdit fiili* nedeniyle, fail daha az cezayı gerektiren TCK'nun 150/1. maddesi korumasından faydalanamayacaktır¹⁵. Alacaklı sıfatı hukuki ilişkinin kurulduğu anda kazanılabileceği gibi sonradan *üçüncü bir kişinin alacaklıdan alacağını* usulüne uygun şekilde devralmasıyla(BK.m.183) da kazanılır. Alacağı devralan yeni

12 Bu yönde Yargıtay kararı için bkz. Yargıtay 6. CD., 09/02/2006 tarih ve 2003/22009E., 2006/976K.

13 Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2014, s.420.

14 Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.636; Demic, Murat, Yağma Suçu, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014, s.87.

15 Kuzudişli, Müslüm, Yağma Suçu, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012, s.107.

alacaklının borçluya karşı cebir veya tehdit kullanması durumunda yeni alacaklı TCK'nın 150/1. maddesi hükmünden faydalanabilecektir¹⁶. Zira hukuki ilişkinin alacaklı tarafı değişmiş olsa da borçlunun yeni alacaklıya karşı genel yükümlülükleri devam etmektedir. Ancak alacağın devrini tahsil amaçlı devir olgusundan ayırmamız gerekir. Şöyle ki uygulamada sıklıkla çek senet tahsilatı yapan kişilere alacağın tahsil amaçlı devrinin yapıldığı¹⁷ ve bu şekilde alacağı devralan kişiler tarafından borçluya cebir veya tehdit kullanılmak suretiyle alacağın tahsil edildiği *görülmemektedir*. Burada alacak gerçek anlamda ve hukuka uygun olarak devredilmediği için alacağı tahsil amaçlı devralan kişi hakkında daha az cezayı gerektiren maddenin uygulanması söz konusu olmayacaktır¹⁸.

Failin, mağdurdan bir alacak hakkının olduğunu soyut¹⁹ olarak ileri sürmesi tek başına TCK'nın 150/1. maddesi hükümlerinin uygulanması için yeterli değildir. Failin alacağının gerçek anlamda bir alacak olup olmadığı veya bu alacağı doğuran borç ilişkisinin devam edip etmediği yargılama sırasında araştırılmalıdır²⁰. Araştırma neticesinde failin, mağdurdan herhangi bir borç ilişkisinden doğan alacak hakkının olmadığı²¹

- 16 Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.636; Kanbur, Mehmet Nihat, Yağma Suçunun Alacağı Tahsil Amacıyla İşlenmesi, AhuderGİ, Haziran, 2007, s.43
- 17 Burada alacaklının vekili(avukat) tarafından mağdura karşı uygulanan cebir veya tehdidi de ayrıca değerlendirmek gerekir. Zira uygulamada son zamanlarda alacaklı vekilinin(avukatın), müvekkilinin alacağını yasal yollarla (dava açmak veya icra takibi başlatmak gibi) talep etmek yerine mağdura karşı özellikle tehdit uygulamak suretiyle alacağı haricen tahsil ettikleri ya da etmeye çalıştıkları görülmektedir. Örneğin alacaklı vekili mağdura telefon açarak "*borcunuzu ödeyin, yoksa gelir kapınızı kırar bütün mallarınızı alırız, sizi mahvederiz, sizi yaşatmayız*" şeklinde sözlerle borçluyu korkutup alacağı kısa yoldan tahsil etmeye çalışması durumunda avukat hakkında TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanıp uygulanamayacağı hususu uygulamada duraksamalarla yol açmaktadır. Kanaatimizce cebir veya tehdit uygulayan avukat hakkında TCK'nın 150/1. maddesi uygulanamaz. Çünkü TCK'nın 150/1. maddesindeki düzenlemenin asıl amacı cebir veya tehdit uygulayarak kendi hakkını almaya çalışan kişilerin korunması ve onların suçun temel şeklinde göre daha az ceza almalarının sağlanmasıdır. Dolayısıyla alacaklı vekili, alacaklı sıfatının bulunmaması ve tahsil etmeye çalıştığı alacağın kendi hakkı olmaması nedenleriyle TCK'nın 150/1. maddesi kapsamı dışında kalacaktır.
- 18 Koca, Mahmut, Üzülmüş, İlhan, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2013, s.619-620; Eker, s.192-192; Demiç, s.86-87.
- 19 "Taraflar arasında borç alacak ilişkisi bulunduğuna ilişkin sanı R.C.'nin aşamalarda birbirleriyle çelişen soyut savunmasından başka kanıt bulunmadığı gibi, bu iddianın katılan tarafından da kabul edilmemesi karşısında...vermesi için yüzyüze ve telfon ile birden çok tehdit ettikleri iddia, savunma, tanık anlatımları ile sabit olan sanıkların zincirleme yağmaya eksik teşebbüs suçundan mahkûmiyetleri yerine...", Yargıtay 6.CD., 13/10/2005 tarih, 2003/10572E, 2009/8990K., (Parlar, Ali, Hatipoğlu, Muzaffer, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu, C.I-II, Ankara, 2007, s.1175).
- 20 Yurtcan, Erdener, Yargıtay Kararları Işığında Malvarlığına Karşı Suçlar, Ankara, 2015, s.216; Koca/ Üzülmüş, s.620.
- 21 "... sanığın da aşamalarındaki savunmalarında alacağını tahsil etmek amacıyla telefon açtığını beyan etmiş olması ve sanık ile katılan arasında ticari bir ilişkinin olduğunun tüm dosya kapsamından anlaşılması karşısında; sanığın alacağı olduğuna dair herhangi bir belgesinin bulunup bulunmadığı kendisinden sorularak, suç tarihi itibarıyla alacağının bulunup bulunmadığı kesin olarak belirlenmesinden sonra, alacağın bulunması halinde 5237 sayılı TCK'nın 150/1. maddesi yollaması ile aynı Kanununun 106/3,151/1. maddeleri; alacağının bulunmaması halinde ise aynı Yasanın 149/1-c, d, 35/2.maddele-

veya daha önceden var olan ama sona eren bir borç ilişkisinin bulunduğu tespit edilmesi halinde cebir veya tehdit uygulayan fail hakkında, daha az cezayı gerektiren madde hükmü uygulanmayıp doğrudan yağma hükümleri uygulanmalıdır.

Failin eylemini gerçekleştirdiği sırada alacak hakkı doğmuş ve talep edilebilir olmalıdır. Kanaatimizce, hukuki ilişkiye dayanan alacak hakkının doğumunun *şarta veya vadeye bağlanması ve eylem sırasında şartın gerçekleşmemiş olması ya da vadenin gelmemiş olması* durumlarında TCK'nun 150/1. maddesi, fail hakkında uygulama alanı bulamayacaktır. *Çünkü alacağın şarta veya vadeye bağlanması halinde alacak hakkı doğmuş olsa bile şartın gerçekleşmesi veya vadenin gelmemiş olması nedeniyle alacağı talep hakkı yetkisi henüz doğmamış olacaktır*²².

2. Alacak Hakkının Hukuki İlişkidен Doğmuş Olması

TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanabilmesi için diğer bir şart fail ile mağdur arasında alacak hakkı doğuran herhangi bir hukuki ilişkinin bulunması ve alacağın bu hukuki ilişkidен doğmuş olmasıdır. Bu hukuki ilişkinin, ilgili kanunda belirtilen şekil şartına uygun olarak kurulmuş olması zorunlu değildir. Hukuk düzenince korunabilen ve hukuki sonuç doğurabilen meşru bir ilişki olması yeterlidir²³. *Örneğin taşınmaz satış vaadi sözleşmesinin* geçerli olabilmesi için sözleşmenin resmi şekilde düzenlenmesi zorunludur.(BK.m.237/2). Bu düzenlemeye rağmen taşınmaz satış vaadi sözleşmesinin resmi şekilde düzenlenmeyerek şekil şartına uyulmamış olması fail ile mağdur arasında taşınmaz satış vaadi sözleşmesi ilişkisi kurulmadığı anlamına gelmeyecektir. Diğer bir ifadeyle, şekil şartına uyulmadan kurulan bu ilişkinin borçlar hukuku alanında şekil şartı eksikliği nedeniyle sonuç doğurmayacak olması, ceza hukuku alanında dikkate alınmasına engel teşkil etmeyecektir. Çünkü burada önemli olan şekil şartına uyulmasa da fail ile mağdur arasında meşru bir hukuki ilişkinin kurulmuş olmasıdır. Fail, sonradan borçlar hukuku anlamında geçersiz sayılan satış vaadi sözleşmesine dayanarak mağdura cebir veya tehdit uygulamak suretiyle taşınmaz satışını sağlamışsa fail hakkında TCK'nın 150/1. maddesi uygulanabilecektir.

Alacak hakkını doğuran hukuki ilişkinin kaynağı önemli değildir.

ri uyarınca mahkumiyetine hükmolunması gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi...", Yargıtay 6.CD., 28/05/2013 tarih, 2010/10870E, 2012/12776K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

22 Alacak hakkı borç ilişkisi geçerli bir şekilde kurulduğu anda, talep hakkı ise bu ilişkidен doğan alacak hakkının muaccel olduğu anda doğar. (bkz. **Kılıçoğlu**, s.22)

23 **Tezcan**, Durmuş, **Erdem**, Mustafa Ruhan, Önok, Murat, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2014, s.626-627; **Koca**, Mahmut, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu, Y.3, S.32, Ağustos 2005, s.2817.

Alacak doğuran hukuki ilişki borçlar hukukuna ilişkin olabileceği gibi eşya ve aile hukuklarına ilişkin de olabilir. Alacak hakkının sayısı ve içeriği belirli tür ve konularla sınırlı olmaması nedeniyle özellikle borçlar hukuku alanında sözleşme, haksız fiil ve sebepsiz zenginleşmeye dayanan hukuki ilişkilerden alacak hakkı doğmuş olabilir²⁴. Dolayısıyla burada önemli olan alacağın kaynağının ne olduğu değil alacağın fail ile mağdur arasında kurulan bir hukuki ilişkiden doğmuş olmasıdır.

Failin alacağını tahsil amacıyla gerçekleştirdiği cebir veya tehdit fiili sırasında alacak hakkının dayandığı hukuki ilişki sona ermemiş olmalıdır. Çünkü hukuki ilişki sona erdikten sonra bir alaktan da söz edilemeyecektir²⁵. Alacağın ödendiğine ve dolayısıyla hukuki ilişkinin sona erdiğine ilişkin fatura, belge, makbuz gibi delillerin ortaya konulması halinde TCK'nun 150/1. maddesi uygulama alanı bulamayacaktır.

Faille mağdur arasında gerçek manada bir hukuki ilişki mevcut olmalıdır. Taraflar arasında gerçekte bir hukuki ilişki olmamasına rağmen alacağın böyle bir hukuki ilişkiye dayandığı düşünülerek mağdura cebir veya tehdit uygulanması durumunda suçun daha az cezayı gerektiren nitelikli hallerinde hata söz konusu olacaktır. Suçun daha az cezayı gerektiren nitelikli hallerinde hata TCK'nun 30/2. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddede suçun daha ağır veya daha az cezayı gerektiren nitelikli hallerinin gerçekleştiği hususunda hataya düşen kişinin hatasından yararlanacağı açıkça belirtilmiştir. Alacağın hukuki bir ilişkiye dayanması şartıyla cebir ve şiddet kullanılarak tahsili de TCK'nun 150/1. maddesine göre yağma suçunun daha az cezayı gerektiren nitelikli bir halidir. Dolayısıyla failin, mağdurla arasında gerçek anlamda bir "hukuki ilişki" hiç olmamasına rağmen fail alacağının hukuki bir ilişkiye dayandığı zannıyla hareket ederek cebir veya tehdit fiilini gerçekleştirirse fail TCK'nun 30/2. maddesi delaletiyle TCK'nun 150/1. maddesi hükümlerinden faydalanabilecektir²⁶. Başka bir anlatımla failin iradesi ile gerçek arasındaki uyumsuzlukta, fa-

24 Soyaslan, s.421; Kılıçoğlu, s.20.

25 "Sanık Hasan'ın 2009 yılı Ocak ayında gerçekleştirdiği ilk eylemde katılandan olan alacağını almış olmasına ve aralarındaki hukuki ilişki sona ermiş olmasına rağmen diğer sanıklar D. ve M. ile birlikte ikinci kez 25.03.2010 tarihinde katılandan tehditle para almaya çalışması, karşısında ikinci eylemde 5237 sayılı TCK'nun 150/1. maddesinde düzenlenmiş olan hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili şartlarının bulunduğu kabulü mümkün değildir" bkz. Yargıtay CGK. 10-17/10/2013 tarih, 2013/1-452E, 2013/612K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

26 "sanıkların alacaklarının varlığına inanarak ve bu hakkı elde etme özel kastıyla hareket ettiklerinin anlaşılması ve mahkemece de sanıkların, ... sanıkların eylemi 5237 sayılı TCY'nun 150/1. maddesi yollamasıyla aynı Yasanın 106/2. maddesindeki silahla tehdit suçunu oluşturmasına karşın, "para ve cep telefonlarının ellerinden iradeleri sakatlanarak çıktığı için sanıklar ile yakının arasında hukuki ilişki bulunduğu söz edilemeyeceğinden" anılan maddenin uygulanma koşullarının bulunmadığı gerekçesiyle yağma suçundan hüküm kurulması," bkz.Yargıtay CGK. 26/04/2011 tarih, 2011/6-7E, 2011/63K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

ilin iradesine üstünlük tanınacak ve hata hükümleri uyarınca yağma suçunun daha az cezayı gerektiren nitelikli hali fail hakkında uygulanabilecektir²⁷.

Eksik borçların²⁸ hukuki ilişkiye dayanan borç olup olmadığı ve failin eksik borçlardan doğan alacağı tahsil için mağdura cebir veya tehdit kullanması durumunda TCK'nın 150/1. maddesi hükmünün uygulanıp uygulanamayacağı hususlarında doktrinde farklı görüşler ileri sürülmüştür. Bir görüşe²⁹ göre *eksik borçlar kanun* tarafından korumaya alınmadığı ve borçlusu tarafından ödenmediği müddetçe geçerli kabul edilmediği için eksik borçtan doğan alacağı tahsil amacıyla cebir veya tehdit uygulayan fail, TCK'nın 150/1. maddesinden faydalanamayacaktır. Diğer bir görüşe³⁰ göre *ahlaka aykırı* olanlar hariç olmak üzere eksik borçlar kapsamında doğan alacaklar da hukuki ilişkiden kaynaklanan alacak niteliğindedir. Çünkü tam borçlarda olduğu gibi eksik borçlarda da bir alacaklı, bir borçlu, belirli veya belirlenebilir bir edim bulunmaktadır. *Örneğin zamanaşımına uğramış bir borcu tahsil için alacaklının cebir veya tehdit uygulaması halinde* alacaklı daha az cezayı gerektiren madde hükümlerinden faydalanabilecektir. Buna karşın ahlaka aykırı olan eksik borçların hukuk düzeni tarafından korunması ve geçerli kabul edilmesi beklenemez. Bu nedenle örneğin fuhuş anlaşmaları veya bahis oyunları ya da kumar gibi ahlaka aykırı eksik borçlardan kaynaklanan alacak haklarında TCK'nın 150/1. maddesi uygulanamayacaktır.

Kanaatimizce de eksik borçları ikili bir ayırımı tabi tutmak ve ahlaka aykırı³¹ nitelikte olmayan eksik borçları TCK'nın 150/1. maddesi koruması

27 Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.638-639; Bilen, Mesut, Türk Ceza Hukukunda Dolandırıcılık Suçu, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012, s.250-251.

28 Eksik borçlar, geçerli bir borç ilişkisi bulunmasına rağmen borcun ifa edilmemesi durumunda alacaklının dava ve cebri icra yoluyla borcun ifasını sağlayamadığı borçlardır. Normalde borç ve sorumluluğun birlikte olması genel kuraldır. Ancak eksik borçlar bu kuralın istisnasını oluşturmaktadır. Bir borcun mevcut olması, borçlunun kendi isteğiyle borcu ifası halinde ifanın geçerli olması ve borcun ifasının reddedilmesi halinde alacaklının dava ve cebri icra yoluna başvuramaması eksik borçların ortak özellikleridir. İfa edilebilme, fakat dava edilememe şeklinde nitelenebileceğimiz eksik borçlar farklı hükümlere tabirdirler. Zamanaşımına uğramış borçlar, kumar ve bahisten doğan borçlar, ahlaki görevden doğan borçlar ve evlenme tellallığından doğan borçlar eksik borçlara örnek olarak gösterilebilir.(Kılıçoğlu, s.29-30; Resioğlu, s.34).

29 Arslanbaş, Abdülhalim, Yağma Suçları, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2009, s.123; Dolaylı görüş için bkz. Nacak, Mehmet, Hırsızlık Suçu, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013, s.155.

30 Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.637-638; Eker, s.191-192; Koca/Üzülmez, s.619; Kuzu-dişli, s.108.

31 Ancak fail fuhuş, kumar veya bahisten doğan ahlaka aykırı alacağın hukuken korunan bir alacak olduğunu düşünerek mağdura karşı cebir veya şiddet kullanmışsa fail hata (TCK.m.30/2) hükümlerinden faydalanabilecektir. Zira burada failin bir suçun daha az cezayı gerektiren nitelikli halinin gerçekleştiği hususunda hataya düştüğü kabul edilmeli ve fail hakkında

kapsamında değerlendirmek maddenin düzenleniş amacına daha uygun olacaktır. Zira eksik borçtan kaynaklanan alacağın dava veya icra yoluyla tahsil edilme imkânının bulunmaması taraflar arasındaki hukuki ilişkinin varlığını ortadan kaldırmamaktadır. Kaldı ki TCK'nın 150/1. maddesinde “*alacağın dava veya icra yoluyla tahsili imkânının bulunması*” gibi bir şart da öngörülmemiştir.

Kazanç elde etmek amacıyla verilen ödünç paranın, TCK'nın 241. maddesindeki tefecilik suçu düzenlenmesi karşısında eksik borç sayılıp sayılmayacağı ve ödünç para verilmesinden doğan alacağın hukuki ilişkiden doğan alacak olarak kabul edilip edilmeyeceği hususları TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanması açısından tereddütlere yol açmaktadır. Çünkü bir taraftan TCK'nın 241. maddesinde kazanç elde etmek amacıyla başkasına ödünç para verilmesi yasaklanmış ve bu fiil tefecilik suçu olarak düzenlenmişken³² diğer taraftan da BK'nın 386 ve devamı maddelerinde bir miktar paranın tüketilmek ve daha sonra iade edilmek üzere verilmesine dair tüketim ödünçü(karz akdi) sözleşmesi yapılabileceği ve bu sözleşmede faiz kararlaştırılabileceği öngörülmüştür. Diğer bir ifadeyle Borçlar Hukuku alanında serbest olan bir eylem Ceza Hukuku alanında suç olarak düzenlenmiştir³³.

Bir kişinin sözleşme özgürlüğü kapsamında BK'nın 386. maddesi uyarınca, bir başkasıyla belirli bir oranda faiz de kararlaştırılarak borç para verme yani ticari olmayan tüketim sözleşmesi yapması mümkündür. Borç alan kişinin aldığı parayı aynıyla ve kararlaştırılmışsa belirlenen faiz miktarıyla birlikte iade etmemesi halinde ödünç veren, BK'nın 386. maddesi uyarınca kurulan sözleşme hükümlerine aykırı davrandığı gerekçesiyle borç alanı dava edip alacağını tahsil edebilir. Görüldüğü üzere burada taraflar arasında kurulan ilişkinin hukuken korunan, geçerli sayılan ve dava edilebilen bir hukuki ilişki olduğuna ve alacağın bu hukuki ilişkiden doğduğuna dair tereddüt bulunmamaktadır. Dolayısıyla fail, tüketim ödünçü sözleşmesinden doğan alacağını tahsil etmek amacıyla mağdura cebir veya tehdit uygulaması durumunda, TCK'nın 150/1. maddesinden faydalanabilecektir.

TCK'nın 150/1. maddesi uygulanabilmelidir. (bkz. **Koca/Üzülmez**, s.619)

32 Tefecilik suçu 5237 sayılı TCK'nın 241. maddesinde kazanç elde etmek amacıyla başkasına para verilmesi şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanıma göre kazanç elde etmek için faiz karşılığında bir kez ödünç para verilmesiyle lafzi olarak tefecilik suçu oluşacaktır. Dolayısıyla tefecilik suçunun oluşumu için tefecilik faaliyetinin süreklilik arz etmesi ve bu işin meslek olarak yapılmasına gerek yoktur. 5237 sayılı TCK yürürlüğe girmeden önce tefecilik suçunun düzenlendiği 2279 sayılı Kanun'un 17. ve 90 sayılı KHK'nın 15. maddelerinde ise yeni düzenlemenin aksine tefecilik suçunun oluşması için tefecilik faaliyetinin süreklilik arz etmesi ve bunun meslek olarak yapılması gerekmektedir. (**Bekar**, Elif, Tefecilik Suçu, *İÜHF M C. LXXI, Y.2013, S.2, s504-505*.)

33 **Arslan**, Çetin, Tefecilik Suçu, Ankara Barosu Dergisi, Y.2014/1, s.40.

Diğer taraftan tüketim ödücü sözleşmesini ticari bir meslek olarak yapanların yetkili makamlardan izin almaları zorunludur. Ayrıca ticari ve ticari olmayan tüketim ödücü sözleşmelerinde belirlenen faiz miktarının fahiş olmaması, yetkili organların belirleyeceği miktarı aşmaması da gereklidir. Bu doğrultuda tüketim ödücü sözleşmeleri yetkili makamlardan izin alınmadan ticari bir meslek olarak yapılması veya ister ticari ister ticari olmayan şekilde olsun sözleşmenin fahiş faiz içermesi durumlarında klasik anlamda tefecilik suçu oluşacaktır³⁴. Tefecilik suçunun konusunu oluşturan borç da ifa edilebilme, ancak dava edilememe niteliği gereği ahlaka aykırı olmayan eksik borç olarak değerlendirilebilecek ve failin tefecilik suçuna konu alacağını tahsili amacıyla mağdura karşı cebir veya tehdit uygulaması durumunda, fail TCK'nın 150/1. maddesinden faydalanabilecektir. Ancak yetkili makamların belirlediği faiz miktarının çok üzerinde ve fahiş oranda bir miktarın tahsili için cebir veya tehdit kullanılması halinde fail TCK'nın 150/1. maddesinden faydalanamayacak ve hakkında normal yağma hükümleri uygulanacaktır. Çünkü fahiş oranda belirlenen faiz alacağının ahlaka aykırı eksik borç niteliğinde olması nedeniyle hukuk düzeni tarafından korunması ve geçerli kabul edilmesi söz konusu değildir.

TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanıp uygulanamayacağı değerlendirilirken, hukuki ilişki kavramı mümkün olduğu kadar geniş yorumlanmalıdır. Yargıtay da hukuki ilişki kavramını geniş yorumlamaktadır³⁵. Yargıtay, failin kendisini dolandırdığı mahkeme kararı ile kesinleşen kişiden dolandırdığı miktar kadar bir eşyayı cebir kullanarak alması halinde taraflar arasında bir hukuki ilişkinin kurulduğunu değerlendirerek TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanabileceğini kabul etmiştir³⁶.

3. Fiilin Alacağı Tahsil Amacıyla Gerçekleştirilmesi

Failin, mağdura karşı gerçekleştirdiği cebir veya tehdit fiilini hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla gerçekleştirilmesi gereklidir. Eğer fail, "alacağı tahsil kastı" ile hareket etmemişse, TCK'nın 150/1. maddesinden faydalanamayacaktır³⁷. Görüldüğü gibi TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanabilmesi için genel kast yeterli görülmemiştir. Alacağı tahsil amacı şeklinde özel kast aranmıştır.

Failin, alacağı tahsil kastıyla hareket ettiği ispat edilmelidir. Burada ispat yükü faildedir. Fail, alacağını tahsil kastıyla cebir veya tehdit fiili-

34 Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.903-905; Arslan, s. 34-35.

35 Eker, s.192; Soyaslan, s.422.

36 Bkz. Yargıtay CGK., 26/04/2011 tarih, 2011/6-7E, 2011/63K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

37 Soyaslan, s.422.

ni gerçekleştirdiğini ispatlamalıdır. Bununla birlikte özel kastın ispatının zorluğu nedeniyle failden özel kastının varlığını kesin kanıtlarla ispatlaması beklenmemelidir. Fail ile mağdur arasında bir hukuki ilişki kurulduğu ve bu hukuki ilişkiden kaynaklanan bir alacak bulunduğu, failin de bahse konu bu alacağı tahsil kastıyla hareket ettiğini gösteren delil ve emarelerin yaklaşık ispat derecesinde ortaya konulması halinde özel kastın varlığı kabul edilmelidir.

4. Tahsil Edilen Miktarın Alacak Miktarı İle Orantılı Olması

Failin, cebir veya tehdit kullanarak mağdurdan tahsil ettiği miktar ile hukuki ilişkiye konu alacak miktarının orantılı olması TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanabilmesinin diğer bir şartıdır. Başka bir ifadeyle, alacağını tahsil amacıyla hareket eden failin cebir veya tehdit yoluyla elde ettiği yararın, alacağın konusunun değeri ile mutlak anlamda eşit olmasına gerek yoktur. Burada önemli olan, failin mağdurdan malvarlığından alacağını karşılayacak miktarda ekonomik değeri olan bir varlığı almasıdır. Aksi halde failin TCK'nın 150/1. maddesinden faydalanması düşünülemez³⁸. Örneğin alacak hakkının konusu bir miktar para olması halinde fail, cebir veya tehdit uygulayarak mağdurdan aynı miktarda bir parayı veya para yerine aynı miktarda meblağı içeren bir kambiyo senedini ya da ekonomik değeri itibariyle alacak miktarıyla orantılı değere sahip taşınır bir eşyayı alması durumunda TCK'nın 150/1. maddesi uygulanabilecektir. Aksi halde alacak hakkı konusu paradan daha fazla miktarda bir paranın veya alacak miktarının *çok üzerinde meblağı içeren bir kambiyo senedinin* ya da ekonomik değeri itibariyle alacak miktarı paradan daha değerli bir eşyanın zorla alınması halinde artık fail hakkında daha az cezayı gerektiren madde hükümleri uygulanamayacaktır³⁹.

Cebir veya tehdit fiili doğrudan failin alacağına konu malı, parayı veya ekonomik değeri almaya *yönelik olmasına gerek yoktur*. Cebir veya tehdit kullanılarak tahsil edilen yarar, alacağın konusu ile aynı türden olabileceği gibi mağdurdan sahip olduğu başka mal, para veya ekonomik değer şeklinde farklı türlerde de olabilir⁴⁰.

Tahsil edilen miktarın alacak miktarı ile orantılı olup olmadığı her somut olaya göre farklılık arz edebilir. Fail, alacak miktarının üzerine gecikmeden kaynaklanan masrafları veya enflasyonun getirdiği olumsuz

38 Kanbur, s.43; Bilen, s.249; Antalyalı, Mehmet, Yağma (Gasp) Suçunun Alacağı Tahsil Amacıyla İşlenmesi, <http://www.online-hukuk.org/makale/yagmagasp-sucunun-alacagi-tahsil-amaciylaislenmesi.htm>. (Erişim tarihi: 15/03/2015); Kuzudişli, s.109.

39 Antalyalı, <http://www.online-hukuk.org/makale/yagmagasp-sucunun-alacagi-tahsil-amaciylaislenmesi.htm>. ; Demić, s.107.

40 Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.644; Demić, s.107.

etki nedeniyle olağan faizi ekleyerek tahsil ederse tahsil edilen miktarın alacakla orantılı olduğu kabul edilmelidir⁴¹. Ancak enflasyon ve masraflar bahane edilerek alacağın gerçek değerinden daha fazla miktarda ilave yapılarak tahsil edilirse tahsil edilen miktarın alacakla orantılı olduğu söylenemez. Bu durumda cebir veya tehdit uygulayan fail hakkında, yağma hükümleri uygulanmalıdır.

Uygulamada tefecilik yoluyla kazanç elde etmek amacıyla yüksek faizle verilen ödünç paraların ya da başlangıçta olağan faizle verilen, ancak geri ödemenin gecikmesi nedeniyle sonradan yüksek faiz ilave edilen ödünç paraların, cebir ve tehdit kullanılarak tahsil edildiği veya edilmeye çalışıldığı görülmektedir. Paraların ödünç verildiği sırada fahiş faiz oranıyla verilmesi veya ödemenin gecikmesi nedeniyle kararlaştırılan faiz miktarının fahiş oranda artırılması iki açıdan TCK'nın 150/1. maddesinin uygulamasına engel teşkil eder. Birincisi yukarıda da belirtildiği üzere fahiş oranda belirlenen faiz miktarı alacağı ahlaka aykırı eksik borç niteliğinde dönüştürmesidir. İkincisi ise başlangıçta veya sonradan belirlenen fahiş orandaki faizle birlikte tahsil edilen miktar ile borç miktarının orantılı olmasıdır. Yargıtay da alacağın çok üzerinde veya yüksek faiz uygulanarak belirlenen bir miktarın cebir veya tehdit yoluyla talep edilmesi fiiline, talep edilen miktar ile borç miktarının orantılı olmaması nedeniyle TCK'nın 150/1. maddesi hükümlerinin uygulanamayacağı görüşündedir⁴².

5. Mağdura Karşı Cebir veya Tehdit Kullanılması

TCK'nın 150/1. maddesi hükümlerinin fail hakkında uygulanabilmesi için son olarak failin hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil ettiği sırada mağdura karşı cebir⁴³ veya tehdit⁴⁴ kullanması gerekir. Cebir veya tehdit kullanılmadan alacağın tahsil edilmesi durumunda yağma suçuna ilişkin

41 "...düğün salonunun devrinin üzerinden suç tarihi itibarıyla dokuz yıla yakın bir zaman geçmesi ve alacak miktarının asıl alacağın yanında faizi de kapsamaması hususları göz önüne alındığında, hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsili amacıyla hareket edildiği gerçeğini ortadan kaldırmamayacaktır.." Yargıtay CGK. 17/10/2013 tarih, 2013/1-452E, 2013/612K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

42 "Yüksek faizle dışarıya borç para veren sanık A.R.'den borç alan mağdurların borcunu ödeyememesi üzerine ...sanıkların mağdurun yanına gelerek mağduru ölümle tehdit etmek suretiyle borca karşılık gayrimenkullerin tapusunu kendi üzerine aldıkları ve borcun çok üzerinde olacak şekilde para talep ettikleri olayda; sanık A.R.'nin yanındaki diğer sanıklarla birlikte mağdurdan alacağı miktarın çok üzerinde olacak şekilde ölümle tehdit etmek suretiyle para talep etmesi nedeniyle sanıkların yağma suçundan cezalandırılmaları gerekirken yazılı şekilde tehdit suçundan hüküm kurulması.." Yargıtay 1.CD., 28/09/2011 tarih, 2011/3829E, 2011/5567K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

43 Cebir, kişinin iradesini sakatlayan, kullanılan fiziki güç nedeniyle acı veren ve sağlığı bozan bir fiildir. Cebir uygulanan kişi, bu fiziki güün meydana getirdiği acının etkisiyle belli bir davranışta bulunmaya zorlanmaktadır. (Yurtcan, s.215)

44 Tehdit, kişinin hayatının veya vücut bütünlüğünün tehlikeye maruz bırakılacağı, suç teşkil eden belli bir fiilin işleneceğinin, kuvvet kullanılacağına ya da herhangi bir kötülüğün gerçekleştirileceğinin bildirilmesidir. (Yurtcan, s.213)

daha az cezayı gerektiren hükümler uygulanamaz. Ancak eylemin niteliğine göre hırsızlık veya dolandırıcılık suçuna ilişkin daha az cezayı gerektiren hükümler uygulanabilir.

Madde metninden de anlaşılacağı üzere hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili seçimlik hareketli fillerle işlenebilir. Bu itibarla fiilin cebir veya tehdit vasıtalarından biri kullanılarak gerçekleştirilmesi daha az cezayı gerektiren madde hükümlerinin uygulanması açısından yeterlidir. Buna karşın alacağın tahsili cebir veya tehdit vasıtaları aynı anda kullanılarak da gerçekleştirilebilir. Burada önemli olan mağdura karşı kullanılan cebir veya tehdidin, failin alacağının tahsil edilmesi amacıyla vasıta olarak kullanılmasıdır⁴⁵.

Alacak hakkı sahibi failin, mağdura karşı gerçekleştirdiği cebir veya tehdidi kendisi bizzat vasıta olarak kullanmalıdır. Ancak, failin başkalarını azmettirerek veya başkalarıyla birlikte iştirak halinde eylemini gerçekleştirdiği uygulamada sıkça görülmektedir. *İşte bu noktada alacaklı sıfatına sahip olan fail dışında fiile iştirak eden diğer failer hakkında daha az cezayı gerektiren TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanıp uygulanamayacağı sorunu ortaya çıkmaktadır. Bu konuda doktrin ve uygulamada farklı görüşler ileri sürülmüştür.*

Bir görüşe göre⁴⁶, alacaklı sıfatına sahip olan faille birlikte fiile iştirak ederek mağdura karşı cebir veya tehdit kullanan diğer failer hakkında TCK'nın 150/1. maddesi hükümleri uygulanamaz. Zira mağdur ile diğer failer arasında hukuki ilişkiye dayanan gerçek manada bir alacak-borç ilişkisi mevcut değildir. Bu maddenin konuluş amacı da, kendi alacağını cebir veya tehditle tahsil etmeye çalışan kişilere, yağma suçunun temel şekline göre daha ceza vermek olduğundan, diğer failer hakkında normal yağma hükümleri uygulanmalıdır.

Farklı gerekçeli benzer başka bir görüşe göre⁴⁷, yağma suçuna ilişkin olarak TCK'nın 150/1. maddesinde daha az cezayı gerektiren kişisel bir neden düzenlenmiştir. Dolayısıyla kişisel neden kapsamına giren kişiler daha az ceza öngören bu maddeden faydalanabilir. Alacaklı sıfatına sahip olmadan fiile iştirak eden *üçüncü kişi konumundaki* diğer failerin daha az cezayı gerektiren madde hükmünden faydalanması düşünülemez.

Diğer bir görüşe göre⁴⁸, cebir veya tehdit kullanılarak alacağın tahsil edilmesi fiiline iştirak eden ve alacaklı sıfatına sahip olmayan diğer fail-

45 Soyaslan, s.421.

46 Kanbur, s.43; Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.636; Kuzudişli, s.109.

47 Eker, s.194-195; Hakeri, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2013, s.548.

48 Koca/Üzülmez, s.620.

ler hiçbir şekilde TCK'nın 150/1. maddesi korumasından faydalanamaz. Alacaklı sıfatına sahip olan fail ise cebir veya tehdit kullanılarak alacağın tahsil edilmesi fiiline bizzat katılması halinde daha az cezayı gerektiren madde hükümlerinden faydalanabilir. Ancak alacaklı sıfatına sahip olan fail, fiile bizzat iştirak etmeyip başkalarını alacağını tahsil konusunda azmettirirse fail alacaklı sıfatına sahip olsa da bağlılık kuralı gereği azmettiren sıfatıyla TCK'nın 150/1. maddesi korumasından faydalanamaz.

Yargıtay ise, fiile iştirak eden kişilere TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanabilmesini bu kişiler ile alacaklı arasında akrabalık, arkadaşlık, tanıdıklık, iş ortaklığı veya işveren-işçi ilişkisi gibi bağlantıların varlığı ön şartına bağlamıştır. Örneğin alacaklı faille birlikte suça iştirak eden alacaklının eşi, çocukları⁴⁹, kardeşi⁵⁰, damadı⁵¹, arkadaşı, tanıdığı⁵², aynı işyerini birlikte işlettiği ortağı, işyerinde çalışan işçisi ise bu kişiler de daha az cezayı gerektiren madde hükümlerinden faydalanabilecektir⁵³. Yargıtay, bu kişilerin alacak üzerinde haklarının bulunduğunu veya asıl alacaklıya yardım etme amacıyla hareket ettiğini kabul ederek bu kişileri TCK'nın 150/1. maddesi korumasına almıştır. Bu kişilerin haricinde kalan ancak alacaklı faille birlikte fiile iştirak eden çeteci, tetikçi, tahsilatçı gibi diğer kişiler hakkında normal yağma hükümlerinin uygulanacağını kabul etmiştir. Ayrıca alacaklı failin, cebir veya tehdit fiiline bizzat katılmaksızın diğer failleri azmettirmesi halinde de hakkında azmettiren sıfatıyla TCK'nın 150/1. maddesi uygulanabilecektir⁵⁴.

Kanaatimizce, TCK'nın 150/1. maddesindeki düzenleme alacak hakkı bulunan kişinin daha az ceza almasını öngören kişisel bir nedendir. Dolayısıyla bu kişisel nedene sahip olan yani alacaklı sıfatı bulunan fail,

49 Yargıtay 6.CD., 22/12/2011 tarih, 2011/5971E, 2011/49678K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

50 "...sanık Y'nin, ağabeyi olan sanık H'nin hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla eyleme iştirak ettiği gözetilmeden, tehdit suçundan cezalandırılması yerine, yağma suçundan cezalandırılmasına karar verilmesi" Yargıtay CGK. 17/10/2013 tarih, 2013/1-452E, 2013/612K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

51 Yargıtay 6.CD., 14/03/2013 tarih, 2009/24393E, 2013/4987K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

52 "...tanıdığı olan sanığım, alacaklı konumundaki tanığa hitaben "sen borcu olan kişinin telefonunu ver ben arayıp konuşayım" dedikten sonra mağduru arayıp çocuklarını ölmekle tehdit edip adı geçen tanığa olan borcunu ödemesini istediğinin anlaşılması ve mahkemece kabul edilmesi karşısında; sanığım eylesininin TCK'nın 150/1. Maddesi yollamasıyla 106/1. Maddesinde tanımlanan tehdit suçunu oluşturduğu gözetilmeden..." Yargıtay 6.CD., 22/05/2013 tarih, 2010/18633E, 2013/12005K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

53 Yargıtay 150/1. maddesinin kapsamını mümkün olduğu kadar geniş yorumlamıştır. Hatta bir kararında alacaklı failin, fiiline arkadaşı ile birlikte iştirak eden arkadaşının arkadaşı hakkında da TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanacağını kabul etmiştir. Yargıtay 6.CD., 22/12/2011 tarih, 2011/5971E, 2011/4978K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

54 Yargıtay'ın, diğer faillerin bu suça iştirakine ilişkin kararlarının ayrıntılı yorumu ve örnek karar metinleri için bkz. Eker, s.193-198.

ister bizzat cebir veya tehdit kullanarak isterse başka birisini azmettiren onun vasıtasıyla mağdurdan alacağını tahsil etsin her iki halde de hakkında TCK'nın 150/1. maddesi hükmü uygulanabilir. Alacaklı faille birlikte fiile iştirak ederek mağdura karşı cebir veya tehdit kullanan diğer faillerin daha az cezayı gerektiren kişisel bir nedene sahip olmadıklarından, haklarında TCK'nın 150/1. maddesi uygulanamamalıdır. Aksi uygulama TCK'nın 40/1. maddesinde yer alan "Suçun işlenişine iştirak eden her kişi, diğerinin cezalandırılmasını önleyen kişisel nedenler göz önünde bulundurulmaksızın kendi kusurlu fiiline göre cezalandırılır." şeklindeki açık düzenlemeye aykırılık oluşturur. Ancak fiile iştirak eden diğer kişilerin, müştereken veya müteselsilen alacak üzerinde haklarının bulunması halinde haklarında TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanması düşünülebilir. Örneğin aynı işyerini birlikte işleten ortaklardan birisinin işyerinin faaliyet kapsamındaki alacağı üzerinde diğer ortağının veya birlikte yaşayan ve gelir giderleri ortak olan aile bireylerinden bir tanesinin alacağı üzerinde diğer aile bireyinin hakkı bulunduğundan bu kişilerin mağdura karşı iştirak halinde cebir veya tehdit kullanarak alacağı tahsil etmeleri durumunda haklarında daha az cezayı gerektiren madde hükümleri uygulanabilmelidir. Bunun dışında TCK'nın 150/1. maddesinin Yargıtay'ın kabul ettiği şekilde geniş yorumlanarak alacak üzerinde bir hakkı bulunmayan, ancak fiile iştirak eden akraba, arkadaş, tanıdık, komşu gibi kişilerin kapsama alınması maddenin ne lafzına ne de ruhuna uygun bir uygulamadır.

C. YAĞMA SUÇU İLE DAHA AZ CEZAYI GEREKTİREN MADDE HÜKMÜNÜN İLİŞKİSİNİ KANUN SİSTEMATİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yağma suçunun hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenmesi TCK'nın 150/1. maddesinde daha az cezayı gerektiren bir hal olarak kabul edilmiştir. Suçun hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenmesi benzer şekilde "hırsızlık" suçuyla ilgili TCK'nın 144/1b, "dolandırıcılık" suçuyla ilgili TCK'nın 159 ve "sahtecilik" suçuyla ilgili TCK'nın 211. maddelerinde daha az cezayı gerektiren hal olarak düzenlenmiştir. Ancak yağma suçu dışındaki daha az cezayı gerektiren diğer maddelerde "hırsızlık", "dolandırıcılık" ve "sahtecilik" kelimeleri kullanılmasına rağmen yağma suçuna ilişkin daha az ceza verilmesini öngören TCK'nın 150/1. maddesinde "yağma" kelimesi kullanılmamıştır. Bu nedenle kanun sistematığı açısından TCK'nın 150/1. maddesinin kendisinden önce gelen ve yağma suçunun düzenlendiği 148 ve 149. maddelerinin devamı niteliğinde yağma suçunun daha az cezayı gerektiren bir hali olarak mı kabul edildiği ya da TCK'nın 150/1. maddesiyle yağma suçundan ayrı ve bağımsız bir suç tipinin mi oluşturulduğu hususlarında tereddüt doğmuştur.

Doktrinde yapılan değerlendirmeler neticesinde TCK'nın 150/1. maddesinin yağma suçundan ayrı ve bağımsız bir suç tipi oluşturmadığı görüşü ağırlık kazanmıştır. Zira her ne kadar daha az cezayı gerektiren madde metninde “yağma” kelimesi kullanılmamış olsa da hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla gerçekleştirilen cebir veya tehdit filleri yağma fiilinden farklı nitelikte değildir. Fail alacağı tahsil amacıyla eylemi gerçekleştirdiği takdirde işlenen suç yine yağma suçu olacaktır. Dolayısıyla kanun sistematığı açısından maddenin düzenlendiği yer de dikkate alınarak TCK'nın 150/1. maddesi yağma suçunun daha az cezayı gerektiren bir hali olarak kabul edilmelidir⁵⁵. Ayrıca TCK'nın 150/1. maddesindeki düzenlemenin yağma suçunun özel bir türü olduğu da ileri sürülmüştür. Çünkü TCK'nın 150/1. maddesinde düzenlenen suçun unsurları normal yağma suçunun unsurlarından farklıdır. Bu nedenle bu suçun adı hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenen yağma suçudur⁵⁶.

Kanaatimizce de TCK'nın 150/1. maddesi yağma suçunun daha az cezayı gerektiren bir hali olarak düzenlenmiştir. Madde metninde “yağma” kelimesi geçmemiş olsa da maddenin gerekçesinde TCK'nın 150/1. maddesinin yağma suçunun daha az cezayı gerektiren hali olduğu açıkça belirtilmiştir. Yine madde gerekçesinde 765 sayılı TCK'da yer alan ve “ihkakı hak” veya “kendiliğinden hak alma” şeklinde tanımlanan suça 5237 sayılı TCK'da yer verilmediği ayrıca ifade edilmiştir. Kaldı ki TCK'nın 150/1. maddesinin yağma suçuna ilişkin maddelerin devamında yer alması da kanun sistematığı açısından maddenin yağma suçuna ilişkin daha az cezayı gerektiren bir hal olduğunun kabulünü zorunlu kılmaktadır.

D. FAİLE VERİLECEK CEZANIN BELİRLENMESİ

TCK'nın 150/1. maddesinde hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla tehdit veya cebir kullanılması halinde fail hakkında fiilin niteliğine göre tehdit veya kasten yaralama suçuna ilişkin hükümlerin uygulanacağı öngörülmüştür. Diğer bir ifadeyle maddede alacağını tahsil amacıyla cebir veya tehdit kullanan failin normal yağma suçunu işleyen kişiye göre daha az ceza alacağı belirtilmiştir. Burada alacak hakkı sahibi fail lehine bir tür haksız tahrik hükmü getirilmiştir⁵⁷. Çünkü alacaklı alacağını

55 Ağırlık kazan bu görüşün ayrıntıları için bkz. **Kanbur**, s.44; **Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe**, s.639-640; **Koca/Üzülmez**, s.618.

56 **Soyaslan**, s.420.

57 Failin hukuki ilişkiye dayanan alacağını mağdura cebir veya tehdit uygulayarak tahsil etmesi fiili TCK'nın 150/1. maddesi uyarınca daha az cezayı gerektiren bir durumdur. Bu nedenle fail hakkında TCK'nın 150/1. maddesinin uygulandığı durumlarda borcun ödenmemesi haksız tahrik kabul edilip fail hakkında ayrıca TCK'nın 29/1. maddesi doğrultusunda cezadan indirim yapılması mümkün değildir. Bu konuda karar için bkz. “Sanık hakkında, bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla tehdit ve cebir kullanması nedeniyle, 5237 sayılı TCY.nın 150/1. maddesi yoluyla aynı Yasa'nın 106/2-a-c maddesi ile yapılan uygulamadan sonra, yakman ile

alamamanın kendisinde meydana getirdiği hiddet veya şiddetli elemin etkisiyle mağdura karşı cebir veya tehdit uygulamaktadır⁵⁸.

Yağma suçuna ilişkin olarak daha az cezayı gerektiren TCK'nın 150/1 maddesinde faile verilecek cezanın belirlenmesinde, diğer daha az cezayı gerektiren düzenlemelere göre farklı bir yöntem benimsenmiştir. Alacağın ispatı amacıyla sahtecilik(TCK.m.211) suçunun işlenmesi halinde belli oranda indirimli ceza, alacağın tahsili amacıyla hırsızlık(TCK.m.144/1b) veya dolandırıcılık(TCK.m.159) suçlarının işlenmesi halinde müstakil bir ceza öngörülmüştür. Yağma suçunda ise bu iki yöntemin dışına çıkılarak başka suçlara atıf yapma yöntemi kabul edilmiştir. Bu yönteme göre alacağın tahsili amacıyla cebir veya tehdit kullanılarak yağma suçu işlenmesi durumunda fail fiilin niteliğine göre kasten yaralama⁵⁹ veya tehdit suçlarından cezalandırılacaktır.

Alacağı tahsil amacıyla işlenen yağma suçunda faile müstakil bir ceza veya belli bir oranda indirimli ceza verilmesi yerine başka suçlara atıf yapılması yönteminin kabul edilmesi beraberinde bir takım sıkıntıları da getirmiştir. Failin yağma suçu yerine sadece kasten yaralama veya tehdit suçundan cezalandırılması yöntemi, özellikle fiilin haksızlık içeriğini tam karşılayamadığı ve *"bileşik suçun bölünmezliği"* ilkesine aykırılık oluşturduğu gerekçeleriyle eleştirilmiştir⁶⁰. Zira TCK'nın 150/1. maddesindeki düzenlemeyle bileşik suç olan yağma tekrar kendisini oluşturan hırsızlık, cebir veya tehdit suçlarına ayrılmakta ve fail sadece cebir veya tehdit suçundan cezalandırılmaktadır⁶¹. Bu durumda yağmanın diğer bileşik unsuru olan hırsızlık suçunun haksızlık muhtevası cezasız kalmaktadır. Dolayısıyla TCK'nın 150/1. maddesinin gerçek manada *"daha az cezayı gerektiren hal"* olarak değerlendirilebilmesi ve maddeye yöneltilen eleştiri-

arasındaki hukuki ilişkiyi oluşturan borcun ödenmemesinin haksız tahrik oluşturduğu şeklinde yasal olmayan gerekçe ile uygulama yeri bulunmadığı halde, 5237 sayılı TCY.nın 29/1. maddesiyle indirim yapılması", Yargıtay 6.CD., 06/02/2013 tarih, 2009/341E, 2013/1568K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

58 **Duran**, Mustafa, 5237 Sayılı Yasada Düzenlenen Yağma Suçu, <http://www.hukuki.net/hukuk/index.php?> (Erişim tarihi: 15/03/2015); **Kuzudişli**, s.104.

59 Alacağın tahsili sırasında *"tehdit"* kullanılması halinde tehdit suçuna ilişkin TCK'nın 106. maddesine atıf yapılmasına rağmen *"cebir"* kullanılması halinde *"cebir"* suçuna ilişkin TCK'nın 108. maddesi yerine *"kasten yaralama"* suçuna atıf yapılması kanun yapma tekniği açısından ilk bakışta çelişki oluşturduğu düşünülebilir. Ancak *"cebir"* suçunun düzenlendiği TCK'nın 108. maddesinde de cezanın belirlenmesi için *"kasten yaralama"* suçuna ilişkin maddelere atıf yapılmıştır. Dolayısıyla TCK'nın 150/1. maddesinde *"cebir"* suçuna ilişkin 108. maddeye atıf yapılmış olsaydı cezanın belirlenmesi için tekrar *"kasten yaralamaya"* ilişkin hükümlere bakılması gerekecekti. Diğer bir ifadeyle cezanın belirlenmesi için oluşan atıf zincirinin takip edilmesi gerekecek ve bu yöntem bir takım zorluklara neden olacaktı.

60 **Soyaslan**, s.423; **Koca/Üzülmöz**, s.619; **Özer/Kanbut/Doğan/Bacaksız/Tepe**, s.640-641; **Tezcan/ Erdem/Önok**, s.626; **Kuzudişli**, s.104.

61 Yağma suçu, tehdit, cebir ve hırsızlık suçlarının bir araya gelmesiyle oluşan bileşik bir suçtur ve fail yağmayı oluşturan bu suçlardan dolayı ayrıca cezalandırılmamaktadır.(**Koca**, s.2812).

rilerin karşılanması için kasten yaralama ve tehdit suçlarına yapılan atıf yönteminden vazgeçilmelidir. Bunun yerine alacağın tahsili amacıyla işlenen hırsızlık(TCK.m.144/1b) veya dolandırıcılık(TCK.m.159) suçlarında olduğu gibi müstakil bir ceza ya da sahtecilik(TCK.m.211) suçunda olduğu gibi suçun temel şeklinde göre belli oranda indirimli ceza verilmesi yönteminin kabul edilmelidir⁶².

Mağdura karşı *tehdit* kullanarak hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil eden fail, TCK'nın 150/1. maddesi yollamasıyla tehdit fiilinin niteliğine ve ağırlığına uyan TCK'nın 106. maddesinin fıkralarına göre cezalandırılacaktır⁶³. Buna göre fail, alacağını tahsil etmek amacıyla mağdurun kendisinin veya bir yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırıda bulunacağında bahisle tehditte bulunursa TCK'nın 106/1(birinci cümle) fıkrası uyarınca “*altı aydan iki yıla kadar hapis*” cezası ile cezalandırılacaktır. Eğer fail, mağduru malvarlığı itibariyle büyük bir zarar sokacağından veya bunlar dışında mağdura sair bir kötülük yapacağından bahisle tehditte bulunursa şikâyet üzerine TCK'nın 106/1(ikinci cümle) fıkrası uyarınca “*altı aya kadar hapis veya adli para*” cezası ile cezalandırılacaktır. Diğer bir ifadeyle tehditin mağdurun hayatına, vücut ve cinsel dokunulmazlığına yönelik olması halinde şikâyet aranmaksızın birinci fıkranın ilk cümlesinin, malvarlığına veya sair bir hususa yönelik olması halinde ise şikâyet üzerine ikinci cümlesinin uygulanması söz konusu olacaktır.

Fail, tehdit fiilini silahla, kendisini tanınamayacak hale koyarak, imzasız mektupla, özel işaretle, suç örgütlerinin korkutucu gücünden faydalanarak veya birden fazla kişi ile birlikte gerçekleştirirse TCK'nın 106/2 fıkrası uyarınca “*iki yıldan beş yıla kadar hapis*” cezası ile cezalandırılacaktır. Görüldüğü üzere tehdidin ağırlaştırıcı nedenlerinin varlığı halinde faile verilecek ceza miktarı artırılmıştır.

Diğer taraftan, TCK'nın 106/3. maddesinde yer alan “*Tehdit amacıyla kasten öldürme, kasten yaralama veya malvarlığına zarar verme suçunun işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ceza verilir*” hükmü uyarınca failin alacağını tahsil ettiği sırada tehdit amacıyla maddede sayılan suçları da işlerse fail ayrıca bu suçlardan cezalandırılacaktır. Burada kasten

62 Kanbur, s.46; Koca/Üzülmez, s.619; Özer/Kanbur/ Doğan/Bacaksız/Tepe, s.641.

63 “Sanıkların, bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla tehdit ve cebir kullanarak, yakınının ayağının önüne silahla ateş etme eylemlerinin, 5237 sayılı TCY”nın 150/1. maddesi yoluyla aynı Yasa’nın 106/2-a-c maddesi, kapsamındaki tehdit suçuna dönüştüğü düşünülmeden, sanıklar hakkında ayrıca 5237 sayılı TCY”nın 170/1-c maddesi ile de hükümlülük kararı verilmesi,” Yargıtay 6.CD., 12/12/2012 tarih, 2009/13978E, 2012/23618K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

öldürme, kasten yaralama⁶⁴ ve malvarlığına karşı⁶⁵ suçlarla sınırlı olmak üzere bu suçların tehdit amacıyla gerçekleştirilmesi halinde gerçek içtima hükümleri uygulanacaktır⁶⁶. Örneğin failin alacağını tahsil etmek amacıyla “borcunu ver yoksa seni keserim” şeklinde tehdit ettiği mağduru dizinden bıçakla yaralaması ya da mağdurun evine doğru taş atarak mağdurun evinin camını kırması hallerinde 106/3. fıkra uyarınca fail hem tehdit suçundan hem de kasten yaralama veya mala zarar verme suçundan cezalandırılacaktır.

Mağdura karşı *cebir* uygulayarak hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil eden fail, TCK'nın 150/1. maddesi yollamasıyla cebir fiilinin niteliğine ve ağırlığına uyan TCK'nın 86 ve devamı maddeleri uyarınca sorumlu olacaktır⁶⁷. Buna göre fail, alacağını tahsil etmek amacıyla cebir kullandığı sırada mağdurun vücuduna acı verir, sağlığının veya algılama yeteneğinin bozulmasına neden olursa TCK'nın 86/1 fıkrası uyarınca “bir yıldan üç yıla kadar hapis” cezası ile cezalandırılacaktır. Eğer failin, uyguladığı cebir nedeniyle mağdurun vücudunda meydana gelen yaralama basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikteyse şikâyet üzerine fail TCK'nın 86/2. fıkrası uyarınca “dört aydan bir yıla kadar hapis veya adli para” cezası ile cezalandırılacaktır.

Alacağın tahsili amacıyla cebir uygulanan borçlu/mağdurun aynı zamanda failin alt-üst soyu, kardeşi, eşi olması veya kendisini savunamayacak durum bulunması ya da fiilin silah kullanılarak gerçekleştirilmesi gibi hallerde şikâyet aranmaksızın fail TCK'nın 86/1-3. fıkralarından sorumlu tutulacaktır. Ayrıca cebir nedeniyle mağdurun duyu ve organlarından bi-

64 “...saniğin elindeki taşla yakınan Y.U.'nın üzerine yürümesi ve “gel seni de dövüyüm” biçimindeki sözlerle onu tehdit ettiği kabul edilerek yaralama ve tehdit suçlarından mahkûmiyet kararı verildiği görülmektedir. 5237 sayılı T.C.K'nın 106/3. Maddesi hükmü karşısında, mahkemenin uygulamasının hukuka uygun olduğu anlaşılmaktadır.” Yargıtay 2.CD., 16/01/2008 tarih, 2007/11616E, 2008/722K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

65 “Sanıkların, evde bulunduğu sırada aralarında husumet bulunan mağdurun evine ve evin altında bulunan işyerine ateş ederek ev ve işyerinin camlarının kırılmasına sebebiyet vermek ekinde gerçekleşen eylemin belli bir kişiye yönelik olması nedeniyle 537 sayılı TCK'nın 106/2a ile aynı Yasan'ın 106/3. madde ve fıkrası yollaması ile 151/1. maddede ve fıkralarında düzenlenen silahlı tehdit ve mala zarar verme suçlarını oluşturduğu gözetilmeden, genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçundan hüküm kurulması” Yargıtay 8.CD., 23/06/2011 tarih, 2010/3057E, 2011/5449K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

66 Tezcan/Erdem/Önok, s.414; ; Koca/Üzülmez, s.369-370.

67 “Mağdur ve sanıkların olaydan önce birbirlerini tanıdıkları, olay tarihinde yanlarında tanık Bülent Üçer olduğu halde birlikte alkol aldıkları, aralarında alacak ve borç ilişkisinden dolayı tartışmaya başladıkları, tartışma sırasında her iki saniğında mağdurun üzerine yürüdükleri ve mağduru basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek şekilde yaralamaları şeklinde gelişen eylemde; sanıkların kastlarının alacakları almak olduğu ve bu nedenle mağdurun üzerine yürüyüp yaraladıklarının anlaşılması karşısında; sanıklar hakkında TCK 150/1. madde delaletiyle 86/2. maddesi gereğince hüküm kurulması gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi,” Yargıtay 6.CD., 04/03/2013 tarih, 2010/7394E, 2013/4363K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

rinin işlevinin sürekli zayıflaması, konuşmasında sürekli zorluk çekmesi, yüzünde sabit iz kalması, yaşamını tehlikeye sokması, bitkisel hayata girmesi, kemik kırılması gibi sonuçlar doğarsa şikâyet aranmaksızın faile verilecek ceza TCK'nın 87/1-2-3 maddeleri uyarınca artırılacaktır.

Hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla kullanılan cebir nedeniyle mağdurun ölmesi halinde failin hangi hükümlerden sorumlu tutulacağı sorunu ortaya çıkmaktadır. TCK'nın 150/1. maddesinde faile sadece kasten yaralamaya ilişkin hükümlerin uygulanabileceği öngörülmüştür. Alacağın tahsil edilmesi sırasında kullanılan cebir nedeniyle mağdurun ölmesi durumunda failin yağma suçunun yanında kasten öldürme suçundan da sorumlu tutulması gerektiği kabul edilirse fail lehine bir düzenleme olan TCK'nın 150/1. maddesinin bir hükmü kalmayacaktır. Buna karşın failin sadece kasten öldürmeden sorumlu tutulacağı kabul edilirse bu kez failin yağma suçuna yönelik fiilleri cezası kalacaktır⁶⁸.

Hukuki ilişkiye dayanan alacağın cebir kullanılarak tahsili sırasında mağdurun ölmesi halinde hangi hükümlerin uygulanacağına dair doktrinde farklı görüşler ileri sürülmüştür. Bir görüşe⁶⁹ göre, faile uygulanacak hüküm failin kastına göre belirlenmelidir. Buna göre fail alacağını tahsil edebilmek için sadece yaralama kastıyla hareket etmiş, ancak kasten yaralama fiili neticesinde mağdur ölmüşse, fail TCK'nın 150/1. maddesi yollamasıyla TCK'nın 87/4. maddesinde yer alan kastın aşılması suretiyle adam öldürmek suçundan sorumlu tutulmalıdır. Failin alacağını tahsil edebilmek için, doğrudan veya en azından olası kasıtlı hareket ederek mağduru öldürmesi halinde ise, fail sadece kasten adam öldürme suçundan cezalandırılmalıdır. Aksi durumda yani failin hem adam öldürme hem de yağma suçundan sorumlu tutulması fail lehine bir düzenleme getirmiş olan TCK'nın 150/1. maddesinin fail aleyhine kullanılması sonucunu doğuracaktır. Diğer bir görüş⁷⁰ ise, fail alacağını tahsil ettiği sırada yaralama kastıyla hareket ederek cebir kullanmışsa ve bu yaralama nedeniyle mağdur ölmüşse failin sorumluluğu TCK'nın 150/1. maddesi yollamasıyla TCK'nın 87/4. maddesinden ibaret olacaktır. Ancak fail öldürme kastı ile hareket edip mağduru öldürürse bu halde fail TCK'nın 150/1. maddesi korumasından faydalanmayacak hem kasten öldürme(TCK.m.82/1h) ve hem de yağma (TCK.m.148-149) suçlarından cezalandırılacaktır. Çünkü TCK'nın 150/1. maddesiyle sadece "tehdit" ve "kastan yaralama" suçları kapsama alınmış, "kastan öldürme" suçu kapsam dışı bırakılmıştır.

Kanaatimizce failin alacağını tahsil ederken mağdura yaralama kastıyla

68 Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.642.

69 Kanbur, s.46; Özer/Kanbur/Doğan/Bacaksız/Tepe, s.643.

70 Kuzudişli, s.105.

la cebir uygulaması ve cebir neticesinde mağdurun ölmesi halinde, failin TCK'nın 150/1. maddesi yollamasıyla TCK'nın 87/4. maddesindeki kastın aşılması suretiyle adam öldürme suçundan sorumlu tutulması gerektiği hususunda bir tereddüt bulunmamaktadır. Ancak failin alacağını tahsil etmek için yaralama kastı ile değil de öldürme kastı ile hareket etmesi durumunda failin sadece adam öldürme suçundan sorumlu tutulması gerektiği yönündeki görüşe katılmamız mümkün değildir. Zira öldürme suçu, yağma suçunun unsuru veya ağırlatıcı nedeni olmadığından iki suç arasında bileşik suç ilişkisi de yoktur. Fail yağma suçunu işlemek amacıyla öldürme suçunu işlediğinden amaç suç olan alacağın tahsili için yağma suçu bağımsızlığını koruyacaktır. Alacağını tahsil edilmesi amaç suç, alacağın tahsil edilebilmesi için adam öldürme suçu araç suç olacaktır. Dolayısıyla gerçek içtima hükümleri uygulanarak fail hem yağma suçundan hem de adam öldürme suçundan sorumlu tutulmalıdır. Diğer taraftan alacağın tahsili amacıyla öldürme kastı ile hareket edilerek mağdurun öldürülmesi halinde fail TCK'nın 150/1. maddesi korumasından da faydalanamayacaktır. Çünkü 150/1. maddesinde suç türleri sınırlı sayıda ve seçimlik olarak belirtilmiştir. Bu suç türleri cebir ve tehdittir. Adam öldürme suçu daha az cezayı gerektiren suç olarak düzenlenmemiştir. Diğer taraftan hukuki ilişkiye dayanan bir alacağın varlığı ancak fail lehine hem yağma hem adam öldürme suçunda TCK'nın 29. maddesinde yer alan haksız tahrik hükümlerinin uygulanmasına olanak sağlayabilir.

Fail, hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla mağdura karşı cebir ve tehdit fiillerini birlikte gerçekleştirirse fail yaralama(TCK.m.86 vd.) ve tehdit(TCK.m.106) suçlarından ayrı ayrı cezalandırılacaktır⁷¹. Çünkü TCK'nın 150/1. maddesindeki düzenlemeyle bileşik suç olan yağma tekrar kendisini oluşturan hırsızlık, cebir veya tehdit suçlarına ayrılmakta ve fail cebir veya tehdit suçlarından cezalandırılmaktadır⁷².

E. KOĞUŞTURMA USULÜ İLE GÖREVLİ MAHKEME

1. Koğuşturma Usulü

TCK'nın 150/1. maddesinde hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla tehdit veya cebir kullanılması halinde fail hakkında fiilin niteliğine göre tehdit veya kasten yaralama suçuna ilişkin hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Maddede "*tehdit veya kasten yaralama suçuna ilişkin*

71 Kuzudişli, s.110.

72 Fail, mağdura karşı cebir veya tehdit kullanarak hukuki ilişkiye dayalı alacağını tahsil etmesi esasında yağma suçu olmasına rağmen TCK'nın 150/1. maddesindeki düzenleme nedeniyle fail tehdit veya cebir suçundan cezalandırılmaktadır. Dolayısıyla failin işlediği suç adli siciline yaralama veya tehdit olarak kaydedilmesi gerektiği kanaatindeyiz.(Aksi görüş için bkz.Soyaslan, s.42; Koca/Üzülmöz, s.619; Özer/Kanbur/ Doğan/Bacaksız/Tepe, s.641)

hükümler uygulanır” ifadesi kullanıldığından sadece ceza miktarı açısından değil *“tehdit”* ve *“kasten yaralama”* suçlarına dair tüm hükümlere atıf yapılmıştır. Bu nedenle koğuşturma usulü belirlenirken fiilinin niteliğinin temas ettiği madde hükümleri dikkate alınacaktır.

Fail alacağını tahsil ettiği sırada mağduru basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek şekilde yaralamışsa failin fiilinin koğuşturulması TCK'nın 86/2. maddesi uyarınca mağdurun şikâyetine bağlıdır. Failin kasten yaralama fiilinin, TCK'nın 86/2. maddesi dışındaki yaralamaya ilişkin diğer maddelere temas etmesi halinde ise mağdurun şikâyeti aranmaksızın resen koğuşturma yapılacaktır.

Diğer taraftan fail alacağını tahsil ettiği sırada mağduru malvarlığı itibariyle büyük bir zarar sokacağından veya bunlar dışında mağdura sair bir kötülük yapacağından bahisle basit tehditte bulunursa tehdit fiilinin koğuşturulması TCK'nın 106/1(son cümle) uyarınca mağdurun şikâyetine bağlıdır. Ancak alacağını tahsil etmek amacıyla mağdurun kendisinin veya bir yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırıda bulunacağından bahisle ya da silahla, kendisini tanınamayacak hale koyarak, imzasız mektupla, özel işaretle, suç örgütlerinin korkutucu gücünden faydalanarak veya birden fazla kişi ile birlikte tehditte bulunursa TCK'nın 106/1(birinci cümle) ve 106/2. fıkraları uyarınca şikâyet aranmaksızın kovuşturma yapılabilir.

2. Görevli Mahkeme

5235 sayılı Kanun'un 12. maddesi uyarınca TCK'nın 148. maddesinde düzenlenen yağma suçu kapsamında açılan davalara bakmakla görevli mahkeme ağır ceza mahkemeleridir. TCK'nın 150/1. maddesinde de yağma suçunun daha az cezayı gerektiren bir hali düzenlenmiştir. Dolayısıyla koğuşturmaya konu fiilin TCK'nın 148. maddesindeki normal yağma suçunu mu yoksa TCK'nın 150/1. maddesinde düzenlenen ve kasten yaralama ile tehdit suçlarından yargılamayı gerektiren yağma suçunu mu oluşturduğunu takdir etme yetkisi üst dereceli mahkeme olan ağır ceza mahkemelerine aittir⁷³.

73 *“..saniğin bir başkasından devraldığı alacağı tahsil amacıyla tehdit etmesi eyleminin yağma suçunu oluşturup oluşturmayacağı ve buna göre tüm fiillerin bir arada yargılama konusu yapılarak eylemi nitelendirme ve kanıtları değerlendirme görevinin ağır ceza mahkemesine ait olduğu gözetilip görevsizlik kararı verilmesi gerekirken yargılamaya devamla yazılı şekilde hüküm kurulması..”* Yargıtay 5.CD., 09/07/2013 tarih, 2012/9329E, 2013/8042K., (Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu).

SONUÇ

Alacaklının, borç ilişkisinden doğan ve borçlu tarafından kendiliğinden ifa edilmeyen alacağını, dava açmak veya icra organına başvurmak yerine borçluya karşı cebir veya tehdit kullanmak suretiyle tahsil etmesi, 5237 sayılı TCK'da *"daha az cezayı gerektiren hal"* olarak kabul edilmiş ve bu doğrultuda TCK'nın 150/1. fıkrasında *"Kişinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla tehdit veya cebir kullanması halinde, ancak tehdit veya kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır."* şeklinde düzenleme yapılmıştır. Böylelikle yağma suçunun hukuki ilişkiye dayanan alacağı tahsil amacıyla işlenmesi halinde, fail yağma suçundan değil eylemin niteliğine göre yaralama veya tehdit suçundan sorumlu olacaktır.

Daha az cezayı öngören TCK'nın 150/1. maddesinin fail hakkında uygulanabilmesi için bazı hususların birlikte varlığı zorunludur. Bir alacak hakkının bulunması, alacak hakkının hukuki ilişkiden doğmuş olması, fiilin alacağı tahsil amacıyla gerçekleştirilmesi, tahsil edilen miktarın alacak miktarı ile orantılı olması ve mağdura karşı cebir veya tehdit kullanılması varlığı zorunlu olan hususlardır.

Failin mağdura karşı cebir veya tehdit fiilini gerçekleştirdiği sırada alacak hakkı doğmuş ve talep edilebilir olmalıdır. Hukuki ilişkiye dayanan alacak hakkının doğumu şarta veya vadeye bağlanması ve eylem sırasında şartın gerçekleşmemiş olması ya da vadenin gelmemiş olması durumunda, kanaatimizce TCK'nın 150/1. maddesi fail hakkında uygulama alanı bulamayacaktır.

Fail ile mağdur arasında kurulan hukuki ilişkinin ilgili kanunda belirtilen şekil şartına uygun olarak kurulmuş olması zorunlu değildir. Hukuk düzenince korunabilen ve hukuki sonuç doğurabilen meşru bir ilişki olması yeterlidir. Ayrıca failin, mağdurla arasında gerçek anlamda bir "hukuki ilişki" hiç olmamasına rağmen fail alacağının hukuki bir ilişkiye dayandığı zannıyla hareket ederek cebir veya tehdit fiilini gerçekleştirirse, fail TCK'nın 30/2. maddesi delaletiyle TCK'nın 150/1. maddesi hükümlerinden faydalanabilecektir.

Eksik borçları ikili bir ayırıma tabi tutmak ve ahlaka aykırı nitelikte olmayan eksik borçları TCK'nın 150/1. maddesi koruması kapsamında değerlendirmek maddenin düzenleniş amacına daha uygun olacaktır. Zira eksik borçtan kaynaklanan alacağın dava veya icra yoluyla tahsil edilme imkânının bulunmaması, taraflar arasındaki hukuki ilişkinin varlığını ortadan kaldırmamaktadır. Kaldı ki TCK'nın 150/1. maddesinde *"alacağın dava veya icra yoluyla tahsili imkânının bulunması"* gibi bir şartta öngörülmemiştir.

Cebir veya tehdit fiili doğrudan failin alacağına konu malı, parayı veya ekonomik değeri almaya yönelik olmasına gerek yoktur. Cebir veya tehdit kullanılarak tahsil edilen yarar, alacağın konusu ile aynı türden olabileceği gibi mağdurdun sahip olduğu başka mal, para veya ekonomik değer şeklinde farklı türlerde de olabilir. Yine özellikle tefecilik suçundan paraların ödünç verildiği sırada fahiş faiz oranıyla verilmesi veya ödemenin gecikmesi nedeniyle kararlaştırılan faiz miktarının fahiş oranda artırılması iki açıdan TCK'nın 150/1. maddesinin uygulamasına engel teşkil eder. Birincisi yukarıda da belirtildiği üzere fahiş oranda belirlenen faiz miktarı alacağı ahlaka aykırı eksik borç niteliğinde dönüştürmesidir. İkincisi ise başlangıçta veya sonradan belirlenen fahiş orandaki faizle birlikte tahsil edilen miktar ile borç miktarının orantılı olmamasıdır.

TCK'nın 150/1. maddesindeki düzenleme, alacak hakkı bulunan kişinin daha az ceza almasını öngören kişisel bir nedendir. Dolayısıyla bu kişisel nedene sahip olan yani alacaklı sıfatı bulunan fail, ister bizzat cebir veya tehdit kullanarak isterse başka birisini azmettirerek onun vasıtasıyla mağdurdan alacağını tahsil etsin her iki halde de hakkında TCK'nın 150/1. maddesi hükmü uygulanabilir. Alacaklı faille birlikte fiile iştirak ederek mağdura karşı cebir veya tehdit kullanan diğer faillerin daha az cezayı gerektiren kişisel bir nedene sahip olmadıklarından haklarında TCK'nın 150/1. maddesi uygulanamaz. Ancak fiile iştirak eden diğer kişilerin, müştereken veya müteselsilen alacak üzerinde haklarının bulunması halinde haklarında TCK'nın 150/1. maddesinin uygulanması düşünülebilir. Bunun dışında TCK'nın 150/1. maddesinin, Yargıtay'ın kabul ettiği şekilde geniş yorumlanarak alacak üzerinde bir hakkı bulunmayan, ancak fiile iştirak eden akraba, arkadaş, tanıdık, komşu gibi kişilerin kapsama alınması maddenin ne lafzına ne de ruhuna uygun bir uygulamadır.

Failin yağma suçu yerine sadece kasten yaralama veya tehdit suçundan cezalandırılması yöntemi, özellikle fiilin haksızlık içeriğini tam karşılamadığı ve "bileşik suçun bölünmezliği" ilkesine aykırılık oluşturmaktadır. Zira TCK'nın 150/1. maddesindeki düzenlemeyle bileşik suç olan yağma tekrar kendisini oluşturan hırsızlık, cebir veya tehdit suçlarına ayrılmakta ve fail sadece cebir veya tehdit suçundan cezalandırılmaktadır. Bu durumda yağmanın diğer bileşik unsuru olan hırsızlık suçunun haksızlık muhtevası cezasız kalmaktadır. Dolayısıyla TCK'nın 150/1. maddesinin gerçek manada "daha az cezayı gerektiren hal" olarak değerlendirilebilmesi ve maddeye yöneltilen eleştirilerin karşılanması için kasten yaralama ve tehdit suçlarına yapılan atıf yönteminden vazgeçilmelidir. Bunun yerine alacağın tahsili amacıyla işlenen hırsızlık(TCK.m.144/1b) veya dolandırıcılık(TCK.m.159) suçlarında olduğu gibi müstakil bir ceza ya da sahteci-

lik(TCK.m.211) suçunda olduğu gibi suçun temel şeklinde göre belli oranda indirimli ceza verilmesi yönteminin kabul edilmelidir.

Failin, alacağını tahsil ederken mağdura yaralama kastıyla cebir uygulaması ve cebir neticesinde mağdurun ölmesi halinde, fail TCK'nın 150/1. maddesi yollamasıyla TCK'nın 87/4. maddesindeki kastın aşılması suretiyle adam öldürme suçundan sorumlu olacaktır. Ancak, failin alacağını tahsil etmek için yaralama kastı ile değil de öldürme kastı ile hareket etmesi durumunda, failin sadece adam öldürme suçundan sorumlu tutulacaktır. Fail, yağma suçunu işlemek amacıyla öldürme suçunu işlediğinden amaç suç olan alacağın tahsili için yağma suçu bağımsızlığını koruyacaktır. Alacağını tahsil edilmesi amaç suç, alacağın tahsil edilebilmesi için adam öldürme suçu araç suç olacaktır. Diğer taraftan hukuki ilişkiye dayanan bir alacağın varlığı, ancak fail lehine hem yağma hem adam öldürme suçunda TCK'nın 29. maddesinde yer alan haksız tahrik hükümlerinin uygulanmasına olanak sağlayabilir.

KAYNAKLAR

Antalyalı, Mehmet, Yağma (Gasp) Suçunun Alacağı Tahsil Amacıyla İşlenmesi, <http://www.online-hukuk.org/makale/yagmagasp-sucunun-alacagi-tahsil-amaciylaislenmesi.htm>. (Erişim tarihi: 15/03/2015).

Arslan, Çetin, Tefecilik Suçu, Ankara Barosu Dergisi, Y.2014/1, s.22-47.

Arslanbaş, Abdülhalim, Yağma Suçları, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2009.

Bekar, Elif, Tefecilik Suçu, İÜHF C. LXXI, Y.2013, S.2, s. 499-526.

Bilen, Mesut, Türk Ceza Hukukunda Dolandırıcılık Suçu, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Demiç, Murat, Yağma Suçu, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

Duran, Mustafa, 5237 Sayılı Yasada Düzenlenen Yağma Suçu, <http://www.hukuki.net/hukuk/index.php?> (Erişim tarihi: 15/03/2015)

Dural, Mustafa, Sarı , Suat, Türk Özel Hukuku, Temel Kavramlar ve Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri, C.I., İstanbul, 2010.

Eker, Hüseyin, Yağma Suçları, Ankara, 2014.

Eren, Fikret, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C.1, Ankara, 1998.

Hakeri, Hakan, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ankara, 2013.

Kanbur, Mehmet Nihat, Yağma Suçunun Alacağı Tahsil Amacıyla İşlenmesi, AhuderGİ, Haziran, 2007, s.41-47.

Kılıçoğlu, Ahmet M., Borçlar Hukuku Genel Hükümlü, Ankara, 2009.

Koca, Mahmut, Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2013.

Koca, Mahmut, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu, Y.3, S.32, Ağustos 2005, s.2799-2817.

Kuzudişli, Müslüm, Yağma Suçu, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Nacak, Mehmet, Hırsızlık Suçu, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Özer, Veli Özer, Kanbur, Mehmet Nihat, Doğan, Koray, Bacaksız, Pınar, Tepe, İlker, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2015.

Parlar, Ali, Hatipoğlu, Muzaffer, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu

Yorumu, C.I-II, Ankara, 2007.

Resioğlu, Safa, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, İstanbul, 2005.

Serozan, Rona. Nisbi Hakların Güçlendirilmesi. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 2011, 40.1-4: 459-479.

Soyaslan, Doğan, Ceza Hukuku Özel Hükümler, Ankara, 2014.

Tezcan, Durmuş, Erdem, Mustafa Ruhan, Önok, Murat, Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku, Ankara, 2014.

Uyap Yargıtay Kararı Arama Otomasyonu.

Yurtcan, Erdener, Yargıtay Kararları Işığında Malvarlığına Karşı Suçlar, Ankara, 2015.